

Slika i prilika

Nova KEF-ova XQ serija zvučnih kutija utjelovljuje ozbiljnu poboljšanu Uni-Q tehnologiju

UREĐAJ KEF XQ30

VRSTA UREĐAJA Samostojeće zvučnice kutije

CIJENA 17.590 kn

KLJUČNE OSOBINE Dimenzije (Š x V x D): 19 x 86 x 24,7 cm •

Masa: 14,8 kg • 130 mm Uni-Q glavna zvučnička jedinica, 19 mm visokotonna jedinica, plus 130 mm bas jedinica •

Kriškasti vodič valova • Osjetljivost: 87dB • Impedancija: 8 ohma (nazivna)

KONTAKT Audiocinema Art ☎ Tel: 01/4847-875

www.audiocinema-art.hr

XQ30 su dopadljivo vitke samostojeće kutije iz KEF-ove nove XQ serije, u kojoj se trenutno nalaze veće samostojeće kutije, dvoje kompaktno dvostazne i jedan središnji zvučnik. U seriji trenutno nema subwoofera, međutim, vjerojatno će se uskoro pojaviti vizualno i tehnički odgovarajući model, jer KEF ima subwoofere u svim drugim svojim serijama. XQ30 su manje od

dva samostojećih zvučnih kutija, upečatljivo vitke i kompaktne, dosta niže od jednog metra, završno dotjerane, kao u slučaju ovih koje smo testirali, vrlo privlačnim, profinjenim, sjajnim crnim lakom.

Radi se o trostaznim zvučnicima s dvije zvučničke jedinice. Jedna je KEF-ova vlastita, znamenita širokopojasna, Uni-Q, jedinica, druga je dodatna manja bas jedinica klasičnog ustroja. Uni-Q jedinica je zapravo po dimenzijama bas/srednjotonska i u njezinom se akustičkom središtu nalazi visokotonna jedinica. Ispod zvučnih jedinica na prednjoj ploči nalazi se bas refleksi otvor. Dio opreme kutija su i spužvasti umetci za ugađanje bas refleks otvora. Uoči li korisnik da je zvuk prenapuhan u dubokom basu, koristit će spužvaste umetke kojima se ugađa rezonantna frekvencija bas refleks otvora, koja je negdje u području oko 55 Hz.

Iako je KEF-ov patent Uni-Q posrnuo na mnogim područjima, njegov se ustroj i tehnologija nisu puno mijenjali, niti je patent postao široko primijenjen. Tannoy koristi Dual Concentric, alternativnu tehnologiju, koja slično funkcionira i daje slične učinke. Tijekom godina u KEF-u su radili na dotjerivanju Uni-Q sustava kako bi držali korak s promjenama na tržištu, a sad se u XQ seriji nalazi njegova sasvim prerađena inačica. Posebno se djelovalo na dva elementa. Prvi je novi profil za sučelje između visokotonca i bas jedinice, zahvaljujući čemu konusna membrana djeluje na svoj način kao rog za visokotonac, ali kako se ona stalno pomiče naprijed i natrag, sustav je u cjelini teško optimizirati. Za novi dizajn kaže se da će osigurati puno ujednačeniji visokotonski odziv i poboljšati spregu dviju jedinica koje čine

sustav.

Drugi ključni zahvat je dodatak tzv. kriškastog (tangerine) vodiča valova (Tannoyevo rješenje nazvano je tulipan/tulip). Radi se o elementu oblikovanom tako da oponaša kriške mandarine, postavljenom ispred visokotonca, vrlo blizu njegovoj kupolastoj membrani. Vodič valova dizajniran je da primjeni akustičko opterećenje membrane visokotonca, koje se povećava prema njezinim rubovima. Konstrukcija sustava u cjelini je neprijeporno upečatljiva. XQ30 su kompaktno dizajnirane i elegantne, suzavaju prema zakrivljene bočne stranice koje se sužavaju prema stražnjem dijelu kabineta primijenjene su kako bi se smanjile refleksije unutar kabineta kao i njegove rezonancije. Na stražnjoj strani kućišta su visokokvalitetni zvučnički priključci priređeni za bi-wiring.

Obje veće membrane imaju promjer 130 mm, a membrana visokotonca od aluminijske umjesto klasičnog polukuglastog, ima eliptični profil čija dulja dimenzija je 19 mm.

Prijelomne frekvencije su 450 Hz i 2,5 kHz, a red skretnice nije naveden. Osjetljivost XQ30 kutija je 87 dB, a impedancija 8 ohma (nazivna), ali može pasti sve do 3,2 ohma. Snaga koju kutije mogu podnijeti je nazivno 150 W, a sustav je antimagnetički oklopljen.

KVALITETA ZVUKA

Između zvuka XQ20 i XQ30 moguće je povući jasne istoznačnice, jer i XQ30 resni nagnuće nešto suhlje toniranom zvuku kakvim smo ocijenili zvuk njegova manjeg rođaka. Glavna oznaka zvuka ovih kutija je stanovita količina tonalne svjetline i naznake – obično ne i ništa više od toga – agresivnosti u srednjem dijelu tonskog spektra. Iako su suhoća zvuka i sveukupno nešto svjetlija tonalnost uočene na testu XQ20 ovdje puno manje izražene, uočljive su, ali gotovo da ni na koji način ne djeluje na ukupni zvukovni doživljaj. Izbliza, XQ30 kutije zvuče vrlo čisto i izražajno, a na udaljenosti sustav reproducira glazbu tako neposredno da je gotovo moguće opipati njezine sastavne elemente. XQ30 kutije su prilično osjetljive na kvalitetu snimaka koje se reproduciraju tako da zbog njihovih zvukovnih obilježja može doći do izdizanja baš onih manje poželjnih osobina glazbenog predloška. To se posebno odnosi na snimke koje obično kritiziramo zbog pretjerano "digitalnog" zvukovnog karaktera, a to se podjednako odnosi na pojedine SACD naslove, kao i one snimljene u klasičnom Red Book CD standardu.

Naš test XQ30 pokazao je da suhoća postoji i u bas registru. Iako je moguće očekivati da će ovaj

“U KEF-u neprestano rade na dotjerivanju Uni-Q sustava kako bi držali korak s promjenama na tržištu, a sad se u XQ seriji nalazi njegova sasvim prerađena inačica.”

veći model moći reproducirati niže frekvencije, brojke takovo što baš i ne sugeriraju: -3dB na 53 Hz, što je za čak 1 dB slabije od XQ20, tako da odnos basa prema ostatku frekvencijskog spektra nije drugačiji od onoga u manjih kutija. Na drugom kraju spektra, zahvaljujući tomu što se tvrdi da visokotonac može reproducirati frekvencije do 55 kHz (-3dB) problema s ekstenzijom ne bi trebalo biti, nekmoli pomišljanju na korištenje dodatnih supervisokotonaca, čemu su u KEF-u znali pribjegavati tijekom prošlosti. U stvarnosti, bas odziv je sasvim dobar i potpuno sposoban iznijeti i puni odziv velikog orkestra, tako da brojke ni ovaj put ne pričaju cijelu priču.

Visoki tonovi su i dalje prevladavajući element u zvuku čineći ga općenito svjetlijim, a ponekad, zbog izdizanja tranzijenata, na trenutke oštrim i zrnatim. Međutim, donji dio spektra bio je vrlo čist, otvoren i istinski dobro uravnotežen, iako nije bio čudesno dubok (kutije su bile postavljene oko 50 cm od zidova). Unatoč velikom rasapu zvuka iz Uni-Q jedinice, akustička interakcija sa zidovima u sobi za slušanje bila je zahvalno niska.

Jedna ocharavajuća osobina ovih zvučničkih kutija je izvanredno prikazivanje zvukovne pozornice i njezinih dimenzija. Zbog ne sasvim jasnih i objašnjivih razloga i puno očitije nego kutije s ranijim inačicama Uni-Q jedinica, XQ30 su zvukovnu sliku predočavali gotovo holografski,

posebno u prednjem planu. Radilo se o neobično sofisticiranom načinu na koji su pojedini instrumenti bili reproducirani u složenom instrumentalnom tkivu. Bili su tako izneseni da su bili sasvim odvojeni jedan od drugoga, što je omogućavalo puno životnije dočaravanje osobina njihova zvuka i prozračnosti cijelog prizora, ne samo njegovu nazočnost. Pritom se ni u jednom slučaju nije izgubila sveukupna integriranost zvuka.

Druge osobine koje bi mogle biti presudne pri donošenju odluke o kupnji XQ30 kutija su rasap zvuka koji je takav da ne koncentrira svu energiju na samog slušača u središnjem položaju – jedna od osobina koju smo pohvalili u testu Opera Callas kutija, iako je kod njih isti učinak ostvaren korištenjem drugačije tehnologije. Međutim, kako je pisac ovog testa utvrdio slušajući Uni-Q, svjetlina zvuka značajno se smanjuje s odmicanjem od normalne osi slušanja. Kao električno opterećenje XQ30 nisu problematične, bez obzira što im impedancija pada na 3.2 ohma, ali bit će potrebno povesti računa o izboru uređaja koji će biti s njima spregnuti kako bi se izbjeglo naglašavanje sličnih, poglavito slabijih, osobina zvučničkog sustava i korištene elektronike.

S XQ30 Uni-Q tehnologija podignuta je za kvalitativnu stepenicu više, iako je kao posljedica toga moguća pojava poremećaja uravnoteženosti

zvuka u pojedinim sobama. Zato je pri izboru partnerske elektronike nužno voditi računa o izboru pojačala/izvora zvuka koji bi trebali imati neutralni i ugodni zvukovi karakter, nikako egzaltiran u bilo kojem području. Moguća je i pomisao da su ove zvučničke kutije dizajnirane za dalekoistočno tržište na kojem je popularni glazbeni ukus okrenut zvukovlju u kojem važnu/prevladavajuću ulogu imaju različite udaraljke, zveckalice, šuškalice...

Čiste, elegantne crte i odlična završna obrada XQ30 kutija jamstvo su da će se dobro uklopiti u sobne ambijente. Uz to, ove kutije zvuče iznimno detaljno, odlično oslikavaju prostorne dimenzije zvuka, što mnogi audiofilni drže presudnim osobinama pri procjeni zvukovnih dometa. **HFC**

Alvin Gold

PRESUDA	
ZVUK ★★★★★	PLUS Sveukupno kompaktne dimenzije osiguravaju elegantan izgled koji će se uklopiti u mnoge ambijente. Učinkovite i izvrsne u predočavanju prostornih dimenzija zvuka.
MOGUĆNOSTI ★★★★★	
IZRADA ★★★★★	MINUS Donekle neobuzdana tonska uravnoteženost zahtijeva posebnu pozornost pri izboru sustava, međutim zvuk je u cjelini čist i detaljan.
VRIJEDNOST ★★★★★	
ZAKLJUČAK Neobično izražajna stereo slika čini zvuk zanimljivim. Zvuk XQ30 odlikuje se uravnoteženim, razmjerno laganim basom. U najvišim dijelovima naziru se tragovi ekscesa koji se mogu pokazati problematičnima, poglavito kad se zvučnički nađu sparni sa zvukovno im neodgovarajućom elektronikom.	
HI-FI CHOICE & HOME CINEMA ★★★★★	